

HISTORISK TILBAKEBLIKK:

LIVET som hotellvertinne

En påskeferie på Gausdal Høifjellshotell i 1958 endret planene om å bli dyrlege. I stedet ble det hotellfagskole i Heidelberg, bryllupsreise til Amerika og et par år som oldfrueassistent i Beverly Hills.

Jeg ser ut på været når jeg står opp, så tenker jeg - hvor vil jeg gå i dag?

Lise Smith-Erichsen

Av Åse Kari Gravråk

– Vi var nygifte og levde herrrens glade dager, sier Lise Smith-Erichsen (født Marie-Louise Backer). Men så ville mine svigerforeldre som drev Gausdal høifjellshotell at Andreas og jeg skulle komme tilbake og jobbe der. Da reiste vi hjem.

Ny epoke

Lise og Andreas tok over hotellet i 1965 etter hans foreldre Marthe og Nils-Andreas Smith-Erichsen. Andreas jr, ble født i 1964 og de neste sju årene kom det fire til: Ole, Gudbrand, Marie-Louise og Agnes. Med storfamilie og hotell drift ble det en travel tid.

– Vi hadde barnepike til ungene i mange år. Jeg var på jobb fra 07.30 da frokosten ble servert og var ferdig mellom 20.00 og 21.30 på kvelden. Jeg var hjemme mellom 16.00-18.00, da hadde vi alltid en samlingsstund med hele familien, et hyggelig og viktig avbrekk. Men så var det tilbake til middagen og jobbe videre.

Ungkarene trakk til fjells

De første årene var Lise på samme alder som de andre jentene som jobbet på hotellet. Mange av jentene kom fra andre landsdeler og de ble som en stor familie. Bygdas unge karer flokket seg sent og tidlig utenfor hotellet, utenbygds jenter trakk ungene til fjells. Flere av jentene giftet seg med gausdøler og ble værende i bygda.

Mye ansvar

Lise hadde ansvar for personaladministrasjon og hovmesterfunksjonen. Hun redde opp senger, støvsuget og vasket doer. Tok i mot gjester på trappa og jobbet i resepsjonen. Skjenket kaffe etter middagen. Hun lærte utenlandske danseband å spille norske, svenske og danske julesanger. Hver juleaften ledet hun gangen rundt juletreet, opptil fire ringer kunne det være.

Gjestene

På sommeren var tennisturneringer stort, det trakk mye folk. I tillegg kom det busslaster med pensjonister og amerikanere. – Rundt 1970 fant Andreas plutselig på at vi skulle forsøke julebord, sier Lise. – Der var vi først i løypa, julebord ble booket i løpet av et par dager etter at vi annonserte. Andreas var flink til å skaffe oss bedriftsmøter og konferanser. Vi hadde mange faste bedriftskunder år etter år. Vi hadde mange stamgjester om vinteren. Det var ikke så mange som hadde hytter den gangen, men etter hvert ble det flere hytter og færre hotellgjester. Folk pleide å pynte seg, det var smoking i helgene. Men de siste årene vi drev kom gjestene i treningsdrakter, det var ikke den samme stilen lenger.

Tedans med Bongo Trio

Tidlig på 70-tallet hadde Andreas en idé om å få litt fart på kaféen oppi bakken. Mens han gikk på hotellfagskole i Lausanne hadde han lært seg tedans, noe som var et populært innslag på skistedene i Sveits. Dette trodde han ville slå an i

Gausdal. Dermed fikk han med seg Lise og bandet Bongo Trio opp i kaféen Ski-in-Bar. Bongo Trio spilte, Andreas og Lise dansa.

– Jeg kan ikke fordra å danse, det er helt håpløst, men vi prøvde så godt vi kunne. Målet var å få flere kafégjester, men det ble ikke akkurat sånn. Folk ble bare stående og kikket gjennom vinduet og lure på hva dette var for noe merkelige greier. Det ble med den ene gangen, tida var ikke moden for tedans i Gausdal.

God hjelp av ungene

Ungene måtte ta sin tørn på hotellet. De bar bagasje fra busser, serverte i spisesalen, heiste flagg og klipte plen. Stod i oppvasken på ettermiddagen og bretta håndklær på kvelden.

– Noen påsto at vi drev med barnearbeid, haha tenk det, men det er ikke sant altså. De var veldig flinke til å hjelpe til, men om de synes det var moro er jeg ikke så sikker på.

Men moro hadde de det i alle fall i alpinbakken. Når de kom fra skolen bar det rett opp i bakken. De tukta hverandre til å trene og ble gode alle sammen. De kjørte aktivt og konkurrerte på høyt nivå.

Sorgen rammer

Den store sorgen rammet familien da Ole i 1995 plutselig dør av hjertefeil, bare 28 år gammel. Ingen ting blir som før, savnet er svært tungt å bære. For Lise gjør det godt å være aktiv ute i naturen, det hjelper i kropp og sjel. Ofte tar hun elsykkelen og sykler ned til kirkegården i Gausdal der Ole ligger. På tilbaketuren til Skei sykler hun gjerne om Raudsjøen.

Hele livet har Lise vært mye ute i naturen. I oppveksten på Slemdal var det tur i Nordmarka hver søndag sammen med søsken, mor og far.

– Det er derfor jeg trives så godt her på fjellet for jeg kan være så mye ute.

Hotellet selges

Etter OL i 1994 begynte det etterhvert å dabbe av på hotellet, og når Thon viste interesse for hotellet spurte ungene: Er det ikke på tide å selge?

– Vi solgte. Olav Thon tok over hotellet i 2000 og jeg ble pensjonist.

Elsykkelen

Lise er engasjert, hun prater fort og mye. Ivrig forteller hun om elsykkelen sin. – Jeg fikk elsykkel fra Østerrike, mannen til dattera vår Agnes er jo derfra. Dette er mange år siden, han kjøpte den gjennom datamaskinen. Og så skrudde han den sammen for meg og den har jeg hatt i mange år. Det er jo noe batteri og dashboard som jeg kaller det som har gått i stykker, men jeg synes – forsyn deg med kake forresten– jeg synes den sykkelen er alle tiders! Men å gå på ski på vinteren er jo toppen da. Her bor jeg midt i smørøyet og det er helt nydelig.

På ski hver dag

I en alder av 82 år går Lise fortsatt på ski nesten hver dag hele vinteren. Noen

Fra julen 1964 da Andreas jr. ble døpt. Bak f.v: Andreas og Lise, Marthe og Nils (foreldrene til Andreas). I stolen sitter Agnes Berle med oldebarnet Andreas jr. i fanget. Foto: "125 år under Skeikampen" (2001) Ivar B. Blekastad

ganger sammen med Andreas, eller alene. Rundt Skeikampen, til Skardbua, Bjørnga eller Gamleseterrunden. Hun har dessuten gått Skarverennet, Birken og gått Svalbard Maraton to ganger.

– Jeg ser ut på været når jeg står opp, så tenker jeg: hvor vil jeg gå i dag? Men jeg følger med på skisporet.no, da kan jeg se hvor det er kjørt opp, der er det litt lettere å pløge.

Golf

– Ellers spiller jeg golf med tre venninner hver mandag så lenge det er bart. Jeg har bare sidesyn på det ene øyet, men om jeg ikke treffer ballen hver gang er ikke det så farlig. Vi spiller bare på nedre bane og drikker kaffe etterpå. Men jeg spiller med Andreas også.

Fjellkirka

Skei fjellkirke står Lises hjerte nær. Hun er engasjert. Det er åpen kirke en dag i uka bortsett fra de rolige periodene. De har barnedåper og brylluper, julegudstjenester og konserter. Da er Lise på plass og hjelper til. Datteren Marie-Louise administrerer, mor Lise utfører ordre. Hun liker det best slik.

Men hva var selve driven din i alle årene på hotellet?

– Det er at jeg er glad i mannen min. Det er nok ikke dette yrket jeg ville valgt hvis det ikke hadde vært for han. I visse tider var ikke motivasjonen på topp, men det gjelder vel i de fleste yrker. Jeg må stå i valget. Jeg fikk være nære ungene og de visste alltid hvor jeg var. Men det er det litt fjernt å se tilbake på denne tida. Nå har jeg har jo hatt mange luksusår. Når man får være frisk og er pensjonist i Norge kan man ikke ha det bedre. Så lenge jeg og Andreas får være sammen og at vi kan bo her er det helt fantastisk.